

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. 253-93-94, факс 253-63-71
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

№ _____ На № _____ Від _____

Рахункова палата України

*Щодо аналізу стану публічних
(державних) закупівель у 2017 році*

Мінекономрозвитку опрацювало лист Рахункової палати України від 26.07.2018 № 10-1755 щодо результатів аналізу стану публічних (державних) закупівель у 2017 році та інформує про заходи реагування, які здійснюватимуться Мінекономрозвитку в межах компетенції.

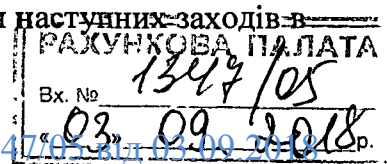
Щодо пропозиції розроблення проекту постанови Кабінету Міністрів України, якою запропоновано привести у відповідність із Законом України "Про публічні закупівлі" (далі – Закон) Порядок функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 166 інформуємо, що Мінекономрозвитку напрацьовуються зміни до зазначеної постанови.

Стосовно пропозиції щодо розроблення та забезпечення внесення в установленому законодавством порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проекту змін до Закону в частині скорочення випадків, на які не поширюється дія цього Закону повідомляємо, що згідно з частинами третьою та четвертою статті 2 Закону передбачено 16 загальних виключень з-під дії Закону та 10 додаткових виключень для замовників, що здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання.

Україна в рамках виконання Угоди про асоціацію з ЄС щодо гармонізації та адаптації вітчизняного законодавства у сфері публічних закупівель відповідно до Директив ЄС 2014/23/ЄС, 2014/24/ЄС, 2014/25/ЄС, 92/13/ЄЕС та 89/665/ЄЕС узгодила даний перелік випадків під час розроблення Закону, щодо не застосування норм Закону.

На сьогодні Міністерством ведеться робота із розроблення проекту змін до Закону для здійснення подальшої адаптації вітчизняного законодавства у сфері публічних закупівель відповідно до Директив ЄС згідно із узятими Україною зобов'язаннями в рамках Угоди про асоціацію з ЄС та виконання наступних заходів в

М2 Мінекономрозвитку
Вих. № 3305-04/37349-03 від 22.08.2018 18:01:54

№1347/05-зл/03.09.2018

рамках виконання Стратегії реформування системи публічних закупівель (“дорожньої карти”), затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 175-р.

У зв’язку з цим опрацьовується перегляд актуальності випадків, коли юридичні особи та/або суб’єктами господарювання, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, можуть здійснювати закупівлі без застосування положень Закону та направлено листи до Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства інфраструктури України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг з метою актуалізації інформації та надання обґрунтування.

Одночасно зазначаємо, що існують непоодинокі випадки звернень до Мінекономрозвитку із пропозиціями розширити перелік виключень з-під дії Закону, на які Міністерство висловлює заперечення та зауваження в межах компетенції (листи за 2017 рік додаються).

Питання законодавчого врегулювання допорогових закупівель висвітлено у проекті закону “Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України”, який подано Президентом України, як невідкладний, до Верховної Ради України та зареєстровано за № 8265 від 13.04.2018.

Щодо процедур наділення відповідного центрального органу виконавчої влади повноваженнями стосовно збору інформації про публічні закупівлі Міністерство не підтримує таку пропозицію, оскільки відповідно до Закону електронна система закупівель є інформаційно-телекомунікаційною системою, що забезпечує проведення процедур закупівель, створення, розміщення, оприлюднення та обмін інформацією і документами в електронному вигляді, до складу якої входять веб-портал Уповноваженого органу, авторизовані електронні майданчики, між якими забезпечено автоматичний обмін інформацією та документами.

Таким чином, інформація, яка створена, розміщена та оприлюднена у електронній системі, є відкритою та доступною для всіх суб’єктів і не потребує додаткового документування.

Щодо пропозиції встановлення норми стосовно участі у вартісних закупівлях лише учасників (суб’єктів господарювання), які мають відповідну (достатню) матеріально-технічну базу, досвід виконання подібних робіт і людські (професійні) ресурси повідомляємо, що це питання врегульовано Законом та встановлення вказаних кваліфікаційних критеріїв визначено статтею 16 Закону. Тобто законодавчо закріплена можливість вимагати від учасників будь-який (будь-які) з наведених в Законі кваліфікаційних критеріїв. Водночас Законом встановлена конкретна сфера правового регулювання і визначені вартісні межі для застосування процедур закупівель. Тому, замовники керуючись принципами здійснення закупівель, закріпленими Законом, та у залежності від специфіки предмета закупівлі можуть встановлювати кваліфікаційні критерії та інші вимоги відповідно до законодавства, які необхідно включити.

Стосовно пропозиції покладення на Державну казначейську службу України функції контролю за правильністю визначення замовником коду предмета закупівлі, ведення обліку в розрізі кожного коду Єдиного закупівельного словника, а також перевірки договору про закупівлю з проектом такого договору, розміщеного в ІТС

“Prozorro” повідомляємо, що відповідно до пункту 1 Порядку визначення предмету закупівлі затвердженого наказом Мінекономрозвитку від 17.03.2016 № 454, замовник самостійно визначає предмет закупівлі за відповідним знаком Єдиного закупівельного словника, затвердженого наказом Мінекономрозвитку від 23.12.2015 № 1749 “Про затвердження національного класифікатора України ДК 021:2015 та скасування національного класифікатора України ДК 021:2007”.

Єдиний закупівельний словник згармонізований з європейським закупівельним словником Common Procurement Vocabulary (CPV), який використовується замовниками країн-членів Європейського Союзу для визначення предметів закупівлі під час здійснення ними процедур закупівель.

У свою чергу, згідно пункту 4 Положення про Державну казначейську службу України (далі-Казначейство), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015, Казначейство здійснює реєстрацію та облік бюджетних зобов'язань розпорядників та одержувачів бюджетних коштів.

Разом з тим статтею 7 Закону центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів наділений повноваженнями щодо перевірки документів, визначених Законом та вжиття заходів з недопущення здійснення платежів з рахунка замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю у випадках відсутності або невідповідності встановленим законодавством вимогам необхідних документів, передбачених абзацом другим цієї частини.

При цьому, наділення функцією контролю за правильністю визначення замовником коду предмета закупівлі є недоцільним. По перше, реалізація такої функції, потребуватиме наявності відповідних фахівців в структурі Казначейства, що призведе до додаткових витрат бюджетних коштів на утримання таких фахівців. По друге, оскільки, відповідно до вимог Закону, замовник визначає предмет закупівлі на етапі до прийняття рішення про проведення процедури закупівлі, а реєструє зобов'язання в Казначействі після проведення процедури та укладення договору, буде створено прецеденти відмови Казначейства у реєстрації на підставі невідповідності коду предмету закупівлі визначеного замовником. Це призведе до необхідності розірвання договору, накладання штрафних санкцій та проведення нової процедури. Наслідками таких дій будуть подання судових позовів, збільшення адміністративних витрат замовника, затягування закупівельного процесу та неможливості своєчасного здійснення функцій замовниками внаслідок відсутності товарів, робіт і послуг необхідних для своєчасного їх виконання. Крім того, оскільки не всі суб'єкти, які є замовниками у розумінні Закону, обслуговуються у Казначействі Міністерство не підтримує пропозицію Рахункової палати щодо покладення на Казначейство зазначених функцій контролю.

Щодо визначення поняття “дискримінаційні умови” Міністерство вважає, що наведення визначення у Законі є недоцільним. Оскільки наявність дискримінаційності має розглядатися в кожному окремому випадку, враховуючи особливості та різні умови закупівель та не може бути уніфіковане. Вважаємо, що встановлення дискримінаційності конкретних умов може визначатись лише наділеними на те органами контролю у сфері публічних закупівель у конкретних випадках та керуючись практикою проведення закупівель.

Стосовно передбачення норми щодо визначення договору про закупівлю недійсним у разі його укладення без проведення процедур закупівель, а також у разі укладення договору при встановленні в тендерній документації дискримінаційних умов для учасників закупівлі повідомляємо, що в рамках виконання другого етапу Плану заходів щодо реалізації Стратегії реформування системи публічних закупівель (“дорожньої карти”) затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 175-р, Мінекономрозвитку напрацьовує проект змін до Закону з метою запровадження у національне законодавство ключових понять, закріплених у Директивах 2014/24/ЄС та 2014/25/ЄС, зокрема визнання недійсними укладених контрактів в цілому чи в певній частині з причин не проведення процедури закупівлі або порушення встановленої законодавством процедури.

Щодо запровадження обов’язкового ведення Антимонопольним комітетом України (далі - АМКУ) реєстру рішень щодо розгляду скарг учасниками закупівель інформуємо. Всі рішення, які прийняті органом оскарження, знаходяться в електронній системі закупівель та відображені за конкретними процедурами. Оскільки ведення реєстру Антимонопольним комітетом України призведе до додаткових витрат бюджетних коштів, Міністерство не підтримує пропозицію ведення такого реєстру.

Натомість Міністерством планується вивчення питання щодо можливості технічної реалізації у електронній системі закупівель агрегації рішень в автоматичному порядку, враховуючи, що подані скарги і прийняті Антимонопольним комітетом України рішення оприлюднюються на веб-порталі Уповноваженого органу.

Щодо виключення норми Закону стосовно автоматичного призупинення процедури закупівлі у разі подачі скарги, передбачивши у Законі вимогу щодо прийняття відповідного рішення органом оскарження та розроблення спільних пропозицій Мінекономрозвитку та Антимонопольним комітетом України стосовно скорочення термінів розгляду скарг за незначні порушення законодавства про публічні закупівлі повідомляємо.

Законом передбачено, що у разі прийняття скарги до розгляду електронна система закупівель автоматично призупиняє початок електронного аукціону та не оприлюднює договір про закупівлю і звіт про результати проведення процедури закупівлі. Замовнику забороняється вчиняти будь-які дії та приймати будь-які рішення щодо закупівлі, у тому числі укладення договору про закупівлю, крім дій, спрямованих на усунення порушень, зазначених у скарзі. Строк розгляду скарги органом оскарження становить 15 робочих днів з дати початку розгляду скарги.

Водночас у проекті закону “Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України”, який подано Президентом України, як невідкладний, до Верховної Ради України та зареєстровано за № 8265 від 13.04.2018, передбачено скорочення строків розгляду скарги до 10 днів.

Щодо забезпечення повного передання ІТС “Prozorro” до об’єктів державної власності повідомляємо, що забезпечення функціонування веб-порталу, визначеного статтею 8 Закону, Міністерство наказом від 18.03.2016 №473 “Про визначення веб-порталу Уповноваженого органу з питань закупівель у складі електронної системи закупівель та забезпечення його функціонування” визначено адміністратором

електронної системи закупівель – державне підприємство “Прозорро” (далі – ДП “Прозорро”).

Ураховуючи, що Міністерство є органом управління ДП “Прозорро” передача права власності веб-порталу Уповноваженого органу від підпорядкованого державного підприємства є недоцільною.

Щодо вжиття заходів стосовно надходження до Державного бюджету України коштів від тестування електронних майданчиків, а також від забезпечення функціонування та розвитку веб-порталу Уповноваженого органу зазначаємо, що фінансова модель була створена таким чином, щоб кошти отримані від електронних майданчиків покривали витрати на підтримку, функціонування та розвиток електронної системи закупівель та не вимагали залучення для цього бюджетних коштів.

Так, у 2017 році витрати ДП “Прозорро” на забезпечення функціонування та наповнення веб-порталу склали 54,1 млн. грн. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2017 році склав 66,2 млн. грн. Найбільшу вагу склав дохід, отриманий від майданчиків у вигляді плати за подання через майданчики пропозицій учасників процедур закупівлі, що були розкриті електронною системою у розмірі 64,5 млн. грн., підприємством отримано 11,2 млн. грн. чистого прибутку.

Крім того, у 2017 році до державного бюджету було сплачено 41,3 млн. грн податків та зборів.

Таким чином, застосована фінансова модель дозволяє за рахунок коштів, що надходять до ДП “Прозорро”, як адміністратора системи, не тільки утримувати та розвивати електронну систему закупівель без залучення коштів з державного бюджету, а також наповнювати державний бюджет шляхом сплати всіх податків і зборів передбачених діючим законодавством.

Щодо забезпечення розроблення необхідної технічної документації ІТС “Prozorro” згідно з Технічним завданням на побудову системи; здійснити побудову комплексної системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю та провести сертифікацію системи за стандартами ISO/IEC 27001 або ДСТУ ISO/IEC 27001 повідомляємо, що ДП “Прозорро” проводить роботи по створенню комплексної системи захисту інформації ІТС “Prozorro”.

Наразі завершені роботи по міграції ІТС “Prozorro” з серверів платформи Amazon web-services до дата-центру, розташованого на території України та погоджено із Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України нову редакцію часткового технічного завдання на створення КСЗІ ІТС “Prozorro”. В процесі створення КСЗІ розробляється необхідна технічна документація. Тому, після отримання експертного висновку та атестату відповідності КСЗІ, будуть продовжені роботи із впровадження на Підприємстві Системи управління інформаційною безпекою та проведення сертифікації на відповідність стандартам ISO/IEC 27001 або ДСТУ ISO/IEC 27001.

Щодо забезпечення внесення змін до Статуту ДП “Прозорро” відповідно до фактичних напрямів діяльності підприємства.

Станом на сьогоднішній день, Підприємством розроблено оновлений проект установчого документу, який по закінченню розгляду структурними підрозділами буде надіслано на погодження в установленому порядку Уповноваженому органу управління.

В частині використання веб-порталу ІАС “Державні закупівлі”, що розміщений за адресою в мережі інтернет: www.tender.me.gov.ua зазначаємо, що наказом Міністерства економіки України від 09.04.2008 року № 117 (далі – Наказ щодо функціонування) на ДГВПІ “Зовнішторгвидав України” покладено обов’язок щодо функціонування веб-порталу з питань державних закупівель.

Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 25.06.2014р. № 743 на ДП “Зовнішторгвидав” покладено обов’язок по наповненню його інформацією. Однак, наказом Мінекономрозвитку від 18.03.2016 № 477 “Про затвердження Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі”, наказ № 743 визнано таким, що втратив чинність, з 01 серпня 2016 року. Сам комплекс знаходиться в робочому стані, всі компоненти працюють в штатному режимі і відповідають на поточні завдання. На сьогоднішній день частина даних завантажено в ІТС “Prozorro” (номер торгів типу UA-OCDS), які відображають інформацію про закупівлю, а саму тендерну документацію можна завантажити через один з компонентів системи ips.vdz.ua. На виконання Наказу щодо функціонування ДП “Прозорро” продовжено договори на розміщення серверного обладнання та забезпечення захищеного каналу в ДП “УСС”.

Додатково варто відмітити, що відповідно до пункту 7 Перехідних положень Закону, процедури закупівель товарів, робіт та послуг, розпочаті до введення в дію цього Закону, завершуються відповідно до порядку, що діяв до введення в дію цього Закону. Разом з тим, необхідність існування порталу tender.me.gov.ua є обгрунтованою ще й тим, що наявна на ньому інформація необхідна контролюючим та правоохоронним органам для встановлення законності та правомірності дій під час проведення процедур закупівель, які проведені з дотриманням вимог Закону України “Про здійснення державних закупівель”.

Щодо забезпечення проведення внутрішнього фінансового аудиту ДП “Прозорро” за 2016-2017 роки та I півріччя 2018 року повідомляємо, що управлінням внутрішнього аудиту у сфері діяльності суб’єктів господарювання державного сектору Міністерства вживаються організаційні заходи щодо проведення внутрішнього фінансового аудиту ДП “Прозорро” за 2016-2017 роки та I півріччя 2018 року.

Додатки: на 80 арк.

Перший заступник Міністра
економічного розвитку і торгівлі України

М. Є. Нефьодов